

Bildiklerinizi paylaşmak istiyorsanız:
İsimli veya isimsiz olarak konuşmak isteyenler için
telefonum: 0542 853 8436
Kıbrıslırum okurlarım için CYTA telefonum: 99-966518
bekliyorum...

YAZI DİZİSİ

3241

KIBRIS ANLATILMAMIŞ ÖYKÜLER

17 HAZİRAN 2017 CUMARTESİ » YENİDÜZEN ■ 17

SEVGÜL
ULUDAĞ

caramel_cy@yahoo.com

BASINDAN GÜNCEL

1974'te EOKA-B'nin Dohni katliamından sağ kurtulan Suat Kafadar, Kıbrıs Haber Ajansı'ndan Ralli Papayeorgiu'ya konuştu

“Katliamı yapanlar hariç, hiçbir Kıbrıslırum'a karşı nefret duymuyorum...”

1974'te EOKA-B'nin Dohni'de gerçekleştirdiği katliamda öldürülen ve iki ayı toplu mezara gömülen 84 kişiden tek sağ kurtulan Dohnili Suat Kafadar, Kıbrıs Haber Ajansı'ndan Ralli Papayeorgiu'ya konuşarak “Kıbrıslırumlar'a karşı nefret duymuyorum” dedi...

Suat Kafadar pek çok kez medyada duygularını anlatmıştı - Kıbrıs Haber Ajansı'yla ise ilk kez konuşarak hiçbir Kıbrıslırum'a karşı kin gütmeyeceğini ancak bu katliamı yapanlara karşı öfkesinin hiçbir zaman dinmeyeceğini anlattı.

Ralli Papayeorgiu'nun yazısında özetle şöyle denildi:

“Kendisi, 50 yaşındaki babası Hüseyin, 17 yaşındaki kardeşi Şeref, amcası Ahmet ve onun oğlu Aydın, toplam 45 kişi, iki otobüsten birinde yolculuydular. KHA'ya açıkladığına göre, katliamın, Palodia köyü yakınlarında bir yerde yapıldığını sonradan anlamış.

Saklanmak için güvenilir bir yer bulana kadar sekiz gün hiçbir şey yememiş. Kendisi beş kurşun yemişti. Kendisinin de içinde bulunduğu otobüsün yolcularına ne olduğunu ilk önce Muttayaga (Muttayaga) Kıbrıslı türk muhtarı, 10 gün sonra da Limasol'da Kıbrıslı türk lideri Ziya Rızka Piskobu İngiliz üslerinde öğrenmiş. Suat da daha sonra oraya götürülmüştü.

Onları önce Dohni İlkokulu'na topladılar

Yaşadıklarını KHA'ya anlatan Suat Kafadar, 15 Temmuz 1974'te, Başpiskopos Makarios'a karşı darbe yapıldığında, kendisi ve ailesi Dohni'de bulunuyordu. “Dohnili köylülerimizle ilişkilerimiz iyiydi. Makarios'un düşmesinden sonra, komşu köylerden EOKA-B üyeleri köyümüze gelmeye başladı. Tabii bizim köyden de EOKA-B üyesi

olanlar vardı. 20 Temmuz'da, Türk ordusu Kıbrıs'a çıkarma yaptığında, biz köydeydik. Silahımız ya da başka türlü mühimmatımız yoktu, sadece av tüfeklerimiz, belki bazı küçük silahlar vardı. 20 Temmuz'dan 15 Ağustos'a kadar ateşkes vardı”.

O zaman komşu köyden Kıbrıslırumlar Dohni'ye gittiler ve Kıbrıslı türklere ellerindeki her türlü silahı iade etmelerini istediler ve onlar da bunu yaptı. Bu arada, Kıbrıslı türklere askerler, hastabakıcılar, öğretmenler gibi belli kişileri toplayarak, Kalavason polis istasyonuna götürerek, Kıbrıslı türklere silahları nerede sakladıklarını söylemeleri için onları döverek eziyet ediyorlardı.

Komşu köylerden ve Dohni'den Kıbrıslırumların ve EOKA-B üyelerinin, 13 Ağustos'ta 13 yaştan büyük erkekleri köydeki Kıbrıslırum ilkokuluna topladıklarını açıklayan Suat, şimdi ölen iki köylüsünün adını ... ve ... hatırladı (sadece ilk isimlerine değindi) ve onların da okulda olduklarını söyledi.

“Bizi bir odaya oturtular, dışarıda, sakallı, uzun saçlı, ellerinden silahlarla EOKA-B adamları vardı. Ertesi günü öğlene kadar orada kaldık. O akşam Birleşmiş Milletler köye geldiler. Bu adamlar, köye gelen ve kaçan Birleşmiş Milletler bizi görmesin diye, bize oturup, rahat durmamızı söylediler. Daha sonra Yunanlı bir subay geldi ve hepimiz ayağa kalktık. Adam bize: “Korkmayın, Bugün siz bizim esirimsiniz, yarın biz esir olabiliriz” dedi ve oradan kaçtı. Köyümüzde ve köyümüzün etrafındaki köylerde, EOKA-B sorumlusu ... (ilk adını söyledi) idi...”

Geçiş Yolları

Ertesi gün, 14 Ağustos'ta, üze-

rinde KARS yazan, sahibi Kıbrıslı türk olan bir otobüs, okulun dışına gitti. Bir Kıbrıslırum, onlara, sıraya girerek otobüse binmelerini söyledi. Suat anılarını anlatmaya şöyle devam etti: “Otobüsü doldurduk. Otobüse dört silahlı adam da girdi. Birisi şoförün arkasına oturarak silahı bize çevirdi. Bize bizi Limasol'a, bir askeri kampa götürdüklerini söylediler”.

Yermosaya barikatında, Kıbrıslırum polisler onları durdurdu. Otobüsteki adamlardan bir tanesi aşağı indi. Kıbrıslırum polisler ona “Bunlar kim?” diye sorunca, alaycı bir şekilde, “Turistler” diye cevap verdi. Barikatları açtılar, geçtik. Bunun bir parola olup olmadığını bilmiyorum. Sanki bu önceden planlanmış gibiydi. Lanitio Lisesi'nin yanındaki yoldan geçtik ve sağa döndük. Biraz sonra Aya Fila'ya gittiğimizi anladım. Oradan da geçerek dağ yoluna çıktık. İsimlerini bilmediğim başka köylerden de geçtik”.

Belli bir noktada, asfalt yoldan çıkarak toprak bir yola girdiler. 100 metre geçmeden otobüs durdu. Yolcuları indirerek, 100 metre kadar yol yürüttüler. “Yüksekte bir yerdeydik. Doğal duvarla çevrili bir cadde gibiydi. Oradan, çok uzak bir mesafeye kadar çadırlar görünüyordu”.

Infaz

“Korkmamamızı, yere oturmamızı söylediler, ‘Bir sigara yakın, yiyecek bir şeyiniz varsa, yiye’ dediler. Onlar, otobüs şoförüyle birlikte önümüzde duruyorlardı. Onun da elinde silah vardı ama onların silahlarından daha faklıydı”. Biraz sonra, onları esir kampı olan bu çadırlara götürüleceklerini söylediler. Devamla, gösterdikleri yere, kimliklerini, paşa-

portlarını ve daha başka belgelerini bırakmalarını söylediler.

“Bu dört kişiden birisi, çadır için battaniye ve gerekli şeyleri getirmeye gideceğini söyledi. Duvardan atladı ve çok geçmeden havada bir kurşun sesi duyuldu. Kurşun sesi duyulur duyulmaz, ellerinde silahlarla geride kalanlar bizi toplamaya başladılar. 10 dakika boyunca ateş ettiler, silahları boşaltıp, dolduruyorlardı. Kimin ateş ettiğini göremedim. Bizi yarım ay şeklinde oturtarak ateş ettiler. Yüzlerini göremedim. 45 kişiydik. İlk önce neye bakacaktın? Kurşunlar mı, oraya, buraya düşen cesetler mi? Birisinin kurşun istediğini duydum. Sonra silahlar sustu...”

Suat Kafadar kendisinin de yaralandığını ve çok soğuk hissettiğini söyledi. Yüzünden sıcak bir şey akıyordu ama kendini tutarak nefes almadı. Üzerine düşen şahsın kafasından akan kandı yüzüne akan. “Birisi, ‘Hareket eden varsa kafasından vurun,’ dedi. Öylece kaldım. Nefesimi tutuyordum. Kurşun sesleri duydum. Muhtemelen birilerine ateş etmişlerdi. Başka birisi, ‘Ölülerin ellerinde saatlerini toplayalım’ dedi, diğeri ise, ‘Bırak, kimse görmeden gidelim’ diye cevap verdi. Bu da belki de bunu yapmaları konusunda onlara talimat verilmediğini gösterir. Birisi, ‘Gidelim bir şey getirelim ve onları gömelim’ dedi...”

Bir an ağzına kan giren Suat, ölmeye başladı. Diğer bir Kıbrıslı türk, ölmeyen ve yanında bulunan Niyazi Çavuş, Kıbrıslırumların getirdiğini söyledi. Kendisi de dönüp baktı ve gerçekten gittiklerini gördü. Niyazi'nin Kayıplar Araştırma Komitesinin kazılarında bulunduğunu söylüyor Suat Kafadar. Yeğeni, üstünden geçerek kaçtı.

kendisine de aynısını yapmayı söyledi. “Nereye gideyim?” Niyazi'ye baktım, göğsü delik-deşikti. Nereye gideyim? Çadırları görüyordum... Her tarafta Kıbrıslırumlar olma- ydı. Ben başka yöne doğru git- tim...”

Suat Kafadar, ilk gece katliamın olduğu bölgede bir ağaç üstünde kaldı. “Karnıcalar üstüme, yarala- rıma çıkıyordu. Bütün gece kaşı- nıyordum”. Ertesi gün de aç susuz, aynı ağaçta kaldı. “Ağustos ayında yiyecek nereden bulabilirdim? Ne yiyecektim?”

İkinci gece yürümeye karar ver- di. Uzaktan, yüksek bir kule üze- rinde yanıp sönen kırmızı bir ışık gördü. Moni elektrik santrali mer- kezi olduğunu anladı çünkü in- saatında çalışmıştı. Olayın sekizinci gününde, efkalkipto ağaçları olan bir köye vardı ve burasının Mut- tayaga olduğunu anladı.

Kıbrıslı türk muhtarın oğlunu ta- yınlarını sardı, banyo yaptırdı, yemek yedirdi ve bir gece orada kaldı. Ertesi gün, Moni kulesin- den düşen ve feci bir şekilde belini inciten bir Kıbrıslı türke bakmak için Muttayaga'ya giden Kızıl Haç ambulansı ile onu köyden kaçır- dılar. Söylediğine göre, bunu, TMT üyesi de olan Muttayaga muhtarını Kıbrıslı türk doktorlarla birlikte ayarlamıştı.

Suat, Limasol'da, ambulansla iki Kıbrıslırum barikatından geçtik- lerini ve daha sonra da, Limasol ve Başkazan'dan Kıbrıslı türklere toplandı. Piskobu üyesi de oradan...

lendiklerini açıkladı. Orada, Li- masollu Kıbrıslı türk şefi Ziya Rız- kı'yı bularak olayları anlatacağı. Ziya'nın güvenlik adamları, ora- ya battaniye istemek için gittiğini izin vermediler. Suat Kafadar, si- nirlenerek, oradan kaçmaya karar verdi. Uzun bir yürüyüşten sonra, babasının, Limasollu zengin çiftlik sahibi bir arkadaşına rastladı. “Ne yapıyorsun oğlum Suat? İyi, Turan amca. Baban, kardeşlerin? İyi amca. Başka ne var? İyilik, her şey yolunda”.

O zaman Suat, olanları en nihayet birisine anlatması gerektiğini düşündü, artık 10. gündü. “Turan amca, bir katliam oldu. Babam ve kardeşim de şehit oldu”. Turan onu elinden tutarak yine Rızka'ya gittiler. Onları anlatınca, baş- şında ona inanmadılar. Devamla, mevcut iletişim sistemiyle Lefkoşa ve başka bölgelerdeki Kıbrıslı türklere bilgilendirdiler ve böylece kat- liam öğrenilmiş oldu.

Ziya olay yerine ona gösterme- sini isteyince, korkarak bunu yap- mak istemedi. Kendisini güvende hissetmiyordu, ama olayı, olay ye- rine giden Birleşmiş Milletler'e anlattı.

Ailesiyle yeniden buluşuyor

Dohni'de kalan annesi ve iki kız kardeşi ve Dohnili tüm Kıbrıslı türklere, haberin yayınlanmasıyla hemen oradan kaldınarak Vuno'ya (Taşkent) götürüldüler. Kendisi 4,5 (Taşkent) götürüldü. Kendisi 4,5 Heli- ay Piskobu üslerinde kaldı. Heli- ay Piskobu üslerinden, Dikelya üslerine

götürüldü ve oradan da TMT üyeleri eşliğinde, 3-4 Kıbrıslı türk barika- tından geçerek Vuno köyüne gitti ve ailesiyle buluştu.

Vuno köyüne vardığında, tüm köylüleri, özellikle kadın ve ço- cuklar, yanına koşarak yakınlarını görüp görmediklerini sordular. “Aklımda beş kişi kalmıştı. Babam, kardeşim, yeğenim ve yanımda ölü olan iki kişi”.

Vuno köyüne götürüldüğünde ve ailesiyle yeniden buluştuğunda neler düşündüğüyle ilgili bir soruya Suat, bir rahatlama ama aynı anda bir givensizlik duyduğunu söyledi. “Babam yoktu, kardeşim yoktu, köye başına küçük bir oğlandı. Köye ‘dullar köyü’ adını takmış- lardı...”

“Herkesten önce ben çözüm istiyorum”

Kapıların açılmasından sonra Dohni'yi ziyaret edip emediği so- rusuna Suat Kafadar, bir defa eşi ve bazı dostlarıyla birlikte gittiği yanıtı verdi. “Hatta, kapıların açıl- dığı yıl, şans eseri o gün 20 Tem- muz'du” dedi gülümseyerek. “Doh- ni'de artık evim yok, ne de Kıbrıs- ı türk komşularım”. Suat bazı Kı- brıslırum köylülerinin de 1974'te köy- den ayrılmalarından dolayı kötü hissettiğini söyledi.

Yanımda bulunan Kıbrıslı türk gazeteci, Kıbrıs sorununa çözüm isteyip istemediğini sordu. “Ben herkesten çok istiyorum. Böyle olayların bir daha yaşanmaması için. Ama ne yazık ki olmuyor. Olacağı da görülüyor”. Pek çoğu

ona Kıbrıslırumlarla neden çözüm istediğini soruyorlar. Suat onlara, “Eğer birisi öldürdüyse, bundan hepsi sorumlu değil” diye cevap veriyor. “Bunu birisi yaptı, neden herkesi kötü olarak göreyim” di- yor.

“Sizinle otobüste olan Kıbrıslı- rumları görseydin, yaptıklarını yapsalardı onlara ne diyecektin?” Sorusuna, “Hiçbir Kıbrıslırum'a karşı nefret duymuyorum. Ama bu katliamı yapanlar için öfkem hiç dinmedi ve dinmeyecek. Onları bilmiyorum, belki de hiç tanıma- yacağım.

Ama birisi bana onları gösterse, belki de boğazlarını sıkırım, bil- miyorum”.

Uzun yıllar, geceleri uyanarak bağınıyordu. Her zaman aynı rü- yayı, aynı görüntüleri, aynı yeri görüyordu. Her yıl, 14 Ağustos'ta kendini kötü hisseder ve başında bir kaşıntı duyar.

Suat Kafadar, 1975'te evlendi ve iki oğlan ve bir kız sahibi oldu. Onları, inşaatlarda çalışarak, bo- yacılık ve daha başka işler yaparak büyüttü.

Herkes devlette iş buldular, ama kendisine hayır. Kendisi ne savaş yaralı ne de savaş kahramanıydı. Yaşadıkları ve sahip olduğu üç ço- cuk için yardım alabilmesi için 15 yıl bekledi.

(Kıbrıs Haber Ajansı - Ralli Papayeorgiu - 15.6.2017)

PAZARTESİ DEVAM EDECEK

Suat Kafadar...
Foto: CNA